

นิพนธ์ต้นฉบับ

ภาระงานของอาจารย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526

บุญนาท ลายสนิทเสวีกุล
เฉลิม วราวิทย์

Laisnitsarekul B, Varavithya C. The workload of medical instructors Chulalongkorn University in academic year 1983. Chula Med J 1985 1097-1103

The purpose of this study was to measure and compare 1) the workloads of medical instructors who majored in teaching and in managing 2) the workloads of Professors, Associate Professors, Assistant Professors and other teachers with the Position Classification Standard Criteria and 3) the teacher-student ratio of each department in the Faculty of Medicine, Chulalongkorn University, during the academic year 1983.

Questionnaires were sent to 354 medical instructors and 81.64 percent was returned. The data obtained was analyzed into percentages, means and standard deviations. The t-test method was applied to determine significant differences.

Findings were as follows :

1) Medical instructors who majored in teaching had accumulative workload of 32.44 hour per week against those in managing of 21.09 hour per week.

2) Professors had the highest workload in academic services, meetings and research. Associate professors has the second highest workload in meetings. Assistant professors had the highest workload in teaching and other teachers had the highest workload in social services.

3) On average, a medical instructor had one research project and must counsel students at a ratio of 1 : 10.

4) There were 10 departments which had less than the Ministry of University Affairs's criteria for the number of instructors.

* หน่วยแพทยศาสตร์ศึกษา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะแพทยศาสตร์ เป็นคณะหนึ่งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขึ้นอยู่กับทบวงมหาวิทยาลัย ฉะนั้นหน้าที่ของครูอาจารย์ก็ต้องมีหน้าที่คล้ายกันกับอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย นั่นคือ การสอน วิจัย บริการ และบำรุงศิลปวัฒนธรรม⁽¹⁾ สำหรับอาจารย์แพทย์จะต้องมีภาระงานสอน วิจัย และให้บริการรักษาผู้ป่วย งานบริหารหรืองานประชุมในฐานะกรรมการ และการเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเอง เช่น การอ่านหนังสือและการเข้าร่วมประชุมวิชาการ⁽²⁾ โดยเฉพาะงานสอนอาจารย์แพทย์จะต้องมีความรู้เป็นอย่างดีในวิชาวิทยาศาสตร์การศึกษา^(3, 4)

สำหรับอาจารย์แพทย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ อาจารย์ ทบวงมหาวิทยาลัยก็ได้กำหนดลักษณะงานที่อาจารย์แพทย์ต้องปฏิบัติ กล่าวคือ⁽⁵⁾ งานสอนวิชาการหรือวิชาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ เป็นที่ปรึกษาของนิสิตทั้งด้านวิชาการและกิจกรรม ค้นคว้าวิจัยวิชาการชั้นสูง ให้บริการวิชาการแก่สังคมและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ มีลักษณะงานเพิ่มเติมจากอาจารย์ คือ งานสอนวิชาชีพชั้นสูงกับควบคุมและตรวจสอบการวิจัย ค้นคว้า อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของนิสิตสำหรับศาสตราจารย์ มีลักษณะงานแตกต่างจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ รองศาสตราจารย์ กล่าวคือ สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษาทางด้านวิชาการแก่คณาจารย์ด้วย

จากหน้าที่ของอาจารย์แพทย์และลักษณะงานของอาจารย์แพทย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น จึงน่าสนใจที่จะศึกษาว่า อาจารย์แพทย์ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีภาระงานตรงตามหน้าที่และลักษณะงาน

หรือไม่ และภาระงานมีปริมาณ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. ศึกษาภาระงานของอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเป็นหลัก และทำหน้าที่บริหารเป็นหลัก ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526
2. เปรียบเทียบภาระงานของอาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ อาจารย์กับเกณฑ์มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
3. เปรียบเทียบจำนวนอาจารย์ต่อนิสิตแพทย์และแพทย์ประจำบ้าน (FTSE)

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

งานสอน หมายถึง งานสอนนิสิตปริญญาตรีปริญญาโท และ แพทย์ประจำบ้าน ปีที่ 1, 2 และ 3

งานบริการสังคม หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ทางการแพทย์ เช่น การออกตรวจผู้ป่วยนอก (O.P.D.) การทำผ่าตัด เป็นต้น ถ้าการให้บริการสังคมมีการสอนรวมอยู่ด้วย ให้ถือเป็นการสอนแต่เพียงอย่างเดียว ไม่นำมาคำนวณในหมวดบริการสังคม

งานบริการวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อื่นที่ไม่ใช่การสอน เช่น การได้รับเชิญเป็นวิทยากรไปบรรยาย หรือ ไปฝึกอบรม การเข้าร่วมสัมมนา การออกรายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น

การสอนเป็นหลัก หมายถึง อาจารย์โดยทั่วไป ซึ่งทำหน้าที่สอน วิจัย ให้บริการ และบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การบริหารเป็นหลัก หมายถึง อาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งในทางบริหาร เช่น คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าหน่วย หรือ ประธานคณะกรรมการ ซึ่งทำหน้าที่บริหารงานมากกว่างานสอน แต่งานด้านอื่น ๆ เช่น งานวิจัย งานให้บริการ และ งานบำรุงศิลปวัฒนธรรมก็ยังคงทำอยู่

วัตถุประสงค์และวิธีการ

1. กลุ่มประชากร ได้แก่ อาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526 จำนวน 377 คน⁽⁶⁾

2. เครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ ที่มีลักษณะและความมุ่งหมายแตกต่างกันดังต่อไปนี้

แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถาม คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นอาจารย์แพทย์ ถึงปริมาณเวลาที่ใช้ในการทำงานด้านบริหาร (การให้บริการ) การวิจัย และการสอน เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถาม อาจารย์แพทย์ทั่วไป ถึงปริมาณเวลาที่ใช้ในการสอน การวิจัย การให้บริการ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

3. วิธีการ

3.1 กำหนดเป้าหมายข้อมูล

3.2 กำหนดแหล่งข้อมูล

3.3 รวบรวมรายชื่ออาจารย์ ตำแหน่งทางวิชาการ และเกณฑ์มาตรฐาน กำหนดตำแหน่ง (ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์) จากงานการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขานุการคณะ

3.4 สร้างและปรับปรุงเครื่องมือ

3.5 เก็บรวบรวมข้อมูลตามแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้

3.6 นำข้อมูลมาวิเคราะห์

3.7 เขียนรายงาน

ผลของการศึกษา

1. จำนวนอาจารย์คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามอัตราตำแหน่งสำรวจ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2526 มีจำนวน 377 คน อยู่ปฏิบัติงานจริง 354 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 289 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.64

2. ภาระงานของอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเป็นหลัก เท่ากับ 32.44 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็นงานสอน 19.23 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริการสังคม 11.06 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริการวิชาการ 0.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และงานประชุม 1.22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับภาระงานของอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารเป็นหลัก เท่ากับ

Table 1 Mean of Medical Teachers' workload (hour per week) who teach as major and manage as major

Workload Major	Total	Teaching	Social service	Academic service	Meeting
	Teaching	32.44	19.23	11.06	0.93
Management	21.09	10.93	4.09	0.62	5.45

21.09 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยแบ่งออกเป็นงานสอน 10.93 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริการสังคม 4.09 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริการวิชาการ 0.62 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และ งานประชุม 5.45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1

3. ภาระงานของอาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์และอาจารย์ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานกำหนดตำแหน่งงานสอน วิจัย และให้บริการทางวิชาการ และหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ของทบวงมหาวิทยาลัย

4. ภาระงานของอาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์

4.1 งานสอน ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ มีปริมาณงานสอน เท่ากับ 13.92, 19.09, 20.37 และ 17.05 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

4.2 งานบริการสังคม ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ มีปริมาณงานบริการสังคม เท่ากับ 8.22, 6.92 8.41 และ 16.99 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

4.3 งานบริการวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ มีปริมาณงานบริการวิชาการ เท่ากับ 1.44, 0.73, 0.92 และ 0.96 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

4.4 งานประชุม ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ มีปริมาณงานประชุม เท่ากับ 3.34, 2.30, 1.00 และ 0.99 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

Table 2 Mean of Professor, Associate professor, Assistant professor and Instructor's workloads (hour per week)

Workload Academic position	Teaching	Social service	Academic service	Meeting
Professor	13.92	8.22	1.44	3.34
Associate professor	19.09	6.92	0.93	2.30
Assistant professor	20.37	8.41	0.92	1.00
Instructor	17.05	16.99	0.96	0.99

4.5 ภาระงานรวม ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ มีภาระงานรวมเท่ากับ 26.55, 28.55, 30.70 และ 30.12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

5. งานวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2526 มีงานวิจัยรวม 276 เรื่อง เป็นงานวิจัยของศาสตราจารย์ 32 เรื่อง รองศาสตราจารย์ 87 เรื่อง ผู้ช่วย-

ศาสตราจารย์ 88 เรื่อง และ อาจารย์ 69 เรื่อง

6. จากจำนวนอาจารย์ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ปฏิบัติงานอยู่จริงในปีการศึกษา 2526 จำนวน 354 คน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิต จำนวน 89 คน⁽⁷⁾ คิดเป็นร้อยละ 25.14

7. จำนวนอาจารย์ต่อนิสิตแพทย์และแพทย์ประจำบ้าน ปรากฏว่า ภาควิชาที่มีจำนวนอาจารย์แพทย์น้อยกว่าจำนวนอาจารย์แพทย์ตามเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย (ปริญญาตรี : อาจารย์ต่อนิสิต = 1 : 4, ปริญญาโท : อาจารย์ต่อนิสิต = 1 : 4) มีอยู่ 10 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ กุมารเวชศาสตร์ จักษุวิทยา จิตเวชศาสตร์ รังสีวิทยา เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ศัลยศาสตร์ สูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา โสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา และอายุรศาสตร์

วิจารณ์ผล

ปัญชร แก้วส่อง⁽⁸⁾ แห่งกองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ทำการวิเคราะห์ภาระงานสอนของอาจารย์ ภาควิชา ปีการศึกษา 2525-2526 ในทุกคณะของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ โดยศึกษาปริมาณงานสอน งานบริหาร งานวิจัย งานบริการงานประชุม งานสอนนอกภาควิชา และงานสอนโรงเรียนสาธิต ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยนี้ที่ศึกษาปริมาณงานสอน งานบริการสังคม งานบริการวิชาการ งานประชุมและงานวิจัย แต่แตกต่างกันที่งานวิจัยนี้ที่ศึกษาเฉพาะอาจารย์ภายในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และยังศึกษาถึงปริมาณงานของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านการบำรุงศิลปะวัฒนธรรมของอาจารย์ เช่น พิธีไหว้

ครู พิธีต้อนรับอาจารย์ใหม่ พิธีดักบาตรปีใหม่ การฟังพระธรรมเทศนา การร่วมแข่งขันกีฬา การร่วมกิจกรรมวันพัฒนาคณะ เป็นต้น

ในด้านภาระงานของอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเป็นหลักและทำหน้าที่บริหารเป็นหลัก อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเป็นหลักมีภาระงานสอนมากกว่า แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารเป็นหลักมีภาระงานประชุมมากกว่า แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

ศาสตราจารย์ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้เวลาทำงานส่วนใหญ่เกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการและงานประชุมมากกว่าอาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการอื่น ๆ อันอาจเนื่องจากมีความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพมาก ตลอดจนเป็นกำลังสำคัญด้านสมองในการช่วยบริหารงานของคณะ อย่างไรก็ตาม ศาสตราจารย์ควรจะมีชั่วโมงสอนให้มากขึ้น เพราะเป็นผู้มีประสบการณ์มาก ส่วนรองศาสตราจารย์และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ใช้เวลาส่วนใหญ่ในงานสอนและอาจารย์มีชั่วโมงการทำงานมากกว่าศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ สำหรับงานวิจัยโดยเฉลี่ยแล้ว อาจารย์ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งทางวิชาการใด ๆ จะมีงานวิจัยคนละ 1 เรื่องต่อปี จากผลการวิจัยซึ่งพบว่าภาระงานของอาจารย์แพทย์ซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้ง ๆ ที่ลักษณะงานตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดแตกต่างกันอย่างชัดเจน อาจเนื่องมาจากเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลยังไม่ละเอียดพอและขาดการเน้นย้ำลักษณะงานที่เด่นชัดของตำแหน่งทางวิชาการแต่ละตำแหน่ง สมควรที่จะได้มีการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไป

ในการปฏิบัติงานของข้าราชการคณะแพทย-ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยปกติจะทำงานวันละ 7 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน) โดยเริ่มทำงานเวลา 8.00 น. และเลิกงานเวลา 16.00 น. หรือทำงานสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง จากงานวิจัยนี้ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ ทำงานสอน บริการสังคม บริการวิชาการ และงานประชุม เท่ากับ 26.55, 28.55, 30.70 และ 30.12 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ซึ่งยังมีเวลาว่าง 5-8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งในเวลาว่างดังกล่าว อาจารย์ยังต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิต ใช้เวลาในการคิดทำวิจัยและเข้าร่วมกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของคณะ จึงอาจกล่าวได้ว่าอาจารย์ทุกคนใช้เวลาทำงานอย่างเต็มที่ คือ วันละ 7 ชั่วโมง หรือ สัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนอาจารย์ต่อนิสิตแพทย์และแพทย์ประจำบ้าน ตามเกณฑ์ทบวงมหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่จริงมีจำนวนน้อยกว่าอาจารย์ตามเกณฑ์ของทบวงอยู่ถึง 10 ภาควิชา ภาควิชาที่มีจำนวนอาจารย์น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน น่าจะมีผลทำให้งานสอนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้นจึงน่าจะได้มีการพิจารณาเพิ่มจำนวนอาจารย์ให้แก่ภาควิชาที่ยังขาดแคลนอยู่ เพื่อให้อาจารย์แต่ละภาควิชาได้สามารถมีเวลาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านงานสอน งานบริการสังคม งานบริการวิชาการ งานบริหาร และงานวิจัย

สรุป

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษาภาระงานของอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเป็นหลักและทำหน้าที่บริหารเป็นหลัก เปรียบเทียบภาระงานของอาจารย์ซึ่งดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์ รองศาสตรา-

จารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ และเปรียบเทียบจำนวนอาจารย์ต่อนิสิตแพทย์และแพทย์ประจำบ้าน อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเป็นหลัก มีภาระงานรวม 32.44 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารเป็นหลักมีภาระงานรวม 21.09 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ อาจารย์ มีภาระงานรวมเท่ากับ 26.55, 28.55, 30.70 และ 30.12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ มีภาระงานวิจัย 32, 87, 88 และ 69 เรื่อง ตามลำดับ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตในอัตราส่วน อาจารย์ต่อนิสิตเท่ากับ 1 ต่อ 10 และเมื่อเทียบอัตราอาจารย์ตามเกณฑ์ทบวงมหาวิทยาลัย กับอัตรากำลังที่มีรายชื่อในปีการศึกษา 2526 มีอาจารย์ที่มีรายชื่อน้อยกว่าอาจารย์ตามเกณฑ์ทบวงมหาวิทยาลัยอยู่ 10 ภาควิชา

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านจากทุกภาควิชา ในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาระรับผิดชอบและปริมาณงานปีการศึกษา 2526

ขอขอบพระคุณรองคณบดีฝ่ายบริหาร ที่ให้ความสนับสนุนในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ คุณนพดล วิเศษสุข หัวหน้าหน่วยทะเบียนนิสิต ฝ่ายวิชาการ ที่ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษานิสิตแพทย์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ วงศ์วรรณ วงศ์สุภา หัวหน้าหน่วยบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าวิจัย หอสมุดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยตรวจแก้ไขรูปแบบการเขียนบรรณานุกรม

อ้างอิง

1. ศรีสกุล จารุจินดา. บทบาทและหน้าที่ของครูแพทย์
ในแพทยศาสตรศึกษา เฉลิม วราวิทย์, เสรี
ร่วมสุข บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร :
คอมพิวตีไซน์แอนนพริ้นท์, 2526. 4
2. Peters AS, Markello R. Job satisfaction
among academic Physicians: atti-
tude toward job components. J
Med Educ 1982 Dec; 57 (12) : 937-
939
3. Guilbert JJ. What is a medical teacher's
job? Medical Teacher 1979 Jan-
Feb; 1 (1) : 21-23
4. Mawardi BH. Satisfactions, dissatisfac-
tions, and causes of stress in medi-
cal practice. J.A.M.A. 1979 Apr
6, 241 (14) : 1483-1486
5. ทบวงมหาวิทยาลัย. การแก้ไขมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
สายงานสอน วิจัยและให้บริการทางวิชาการและ
การกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการพิจารณาแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รอง-
ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ วันที่ 29
มีนาคม 2526 (อัดสำเนา)
6. การเจ้าหน้าที่. รายงานคณาจารย์ภาควิชาต่างๆ ของ
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สำรวจเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2526 (อัดสำเนา)
7. งานทะเบียนนิสิต ฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527
8. บัญชร แก้วส่อง, รายงานการวิเคราะห์ภาระงานสอน
ของอาจารย์ ภาคต้น ปีการศึกษา 2525-2526
กองแผนงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2526

จุฬาลงกรณ์เวชสารได้รับต้นฉบับเมื่อวันที่ 1 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2528